

Helse- og omsorgsdepartementet
Postboks 8011 Dep
0030 OSLO

Vår ref:
200600537-3/008
Saksbehandler:
Anne Aasen, tlf. 62 58 55 35

Deres ref:

Dato:
30.10.2006

Høring av endringer i pasientrettighetsloven etter rusreformen m. m

Det vises til "Høring av endringer i pasientrettighetsloven etter rusreformen m.m" med høringsfrist 01.11.06. Høringsdokumentet er sendt alle helseforetak og private sykehus. Parallelt er høringsdokumentet drøftet med ledere innen tverrfaglig spesialisert rusrelatert behandling. Helse Øst RHF har mottatt syv hørings svar som alle ligger vedlagt.

Generelle betraktninger

Rusreformen var en stor og viktig nasjonal reform med viktige lovendringer som skjedde relativt raskt. Ansvarsplasseringen for den tverrfaglig spesialiserte behandling for rusmiddelmisbruk var ved rusreformen vesentlig og man sikret likeverdige pasientrettigheter for ulike pasientgrupper. Fra rusreformen trådte i kraft 1.januar 2004 har de regionale helseforetak og fagfeltet arbeidet mye med omstilling og kvalitetsutvikling. Den utsendte høring er blitt godt mottatt og samlet sett er fagfeltet positiv til de foreslåtte endringer i pasientrettighetsloven. Endringene vil styrke likhetsprinsippet og oppfattes å være i tråd med allerede innført praksis på mange områder. Det er flere kompliserte forhold knyttet til LAR behandling og rettigheter, samt ulike faglige hensyn å ta. Høringsdokumentet oppfattes å belyse og behandle disse på en god og grundig måte med forsvarlighets og rettighetskriteriene lagt til grunn.

Kap 2 Vedtakelsen av rusreformen

Foreslåtte endringer støttes og betraktes å være i tråd med dagens praksis

Kap 3 Om rett til nødvendig helsehjelp.

Den foreslåtte presisering i §2-1 at fastsettelsen av behandlingsfrist for tverrfaglig spesialisert behandling for rusmiddelmisbruk skal skje etter en tverrfaglig vurdering støttes.

Kap 4 Om endringer i pasientrettighetsloven §2-2 rett til vurdering innen 30 virkedager.

Den foreslåtte endringen til å gjelde alle som henvises til rusbehandling uavhengig av institusjonstype, oppfattes å være i tråd med dagens praksis og støttes.

Kap 5 Om endringer i pasientrettighetsloven §2-3 om rett til fornyet vurdering.

Henvisning fra Sosialtjenesten er likestilt med henvisning fra lege etter spesialisthelsetjenesteloven §3-12. Endringsforslaget oppfattes som en harmonisering av rettigheten slik at ikke bare henvisning, men også rett til fornyet vurdering, kan komme fra sosialtjenesten. Endringsforslaget er en logisk tilpasning av nåværende lovverk og støttes.

Kap 6 Rett til fritt valg av sykehus m. m etter pasientrettighetsloven §2-4

Forslaget som innbærer at valget skal gjelde henvisning til all rusbehandling uavhengig av institusjonstype og ikke bare sykehus eller distriktpsikiatriske sentre, støttes. Dette oppfattes å være i tråd med dagens praksis.

Dersom en pasient tas inn mot sin vilje etter sosialtjenestelovens §6-2 eller §6-2a, bør man i størst mulig grad fortsatt sikre pasientens rett til valg. Etter en samlet vurdering anbefales derfor at rett til fritt sykehusvalg gjelder også denne pasientgruppen.

Helse Øst RHF har mottatt flere synspunkter på behovet for økt rettsikkerhet og klageadgang for pasienter behandlet hjemlet med tvang. Pasientene bør sikres likhet i klagebehandling i tråd med pasienter som behandles etter bestemmelser i psykisk helsevernloven både i forhold til tvungen observasjon og tvunget psykisk helsevern.

Retten til valg av behandlingssted for LAR pasienter blir grundig og godt behandlet i høringsdokumentet. Det er mange faglige aspekter i behandlingen som innebærer tett samarbeid med pasientens hjemkommune som en vesentlig suksessfaktor. Helse Øst RHF vil allikevel ut i fra et overordnet likhetshensyn anbefale at denne pasientgruppen omfattes av de samme rettighetene for fritt valg av sykehus som andre pasienter.

Kap 7 Sammenslåing av nåværende to forskriftshjemler om øyeblikkelig hjelp og om akuttbehandling

Plikten til å sørge for akutt rusbehandling er allerede regulert i spesialisthelsetjenesteloven §2-1a. Endringsforslaget støttes og Helse Øst RHF er opptatt av at pasientenes behov for tilstrekkelig tværfaglig, inklusive psykiatrisk og medisinsk faglig kompetanse i disse tjenestene sikres, samt riktig dimensjonering av tjenesten.

Kap 8 Gjennomføringsregler for tværfaglig spesialisert behandling av rusmiddelmissbruk.

De foreslåtte endringer for å forbedre den lovtekniske reguleringen av området støttes.

Helse Øst RHF har i høringen mottatt synspunkter på at det bør søkes en harmonisering opp mot regelverk knyttet til psykisk helsevernloven. Spesielt gjelder dette klagebehandling og tilsyn ved behandling hjemlet med tvang.

Kontrollkommisjonens virkeområde innen psykisk helsevern blir trukket frem som en god ordning som sikrer pasientrettighetsperspektivet.

Kap 9 Forskrift om legemiddelassistert rehabilitering (LAR)

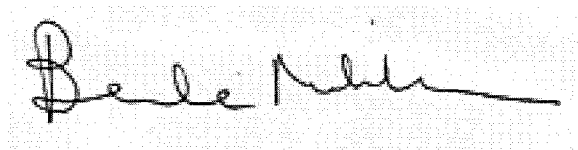
Legemiddelassistert rehabilitering er et sammensatt behandlingsområde som krever langvarig, tverrfaglig og tverretattlig innsats og forpliktende samarbeid med pasienten som hovedaktør.

Helse Øst RHF anbefaler at LAR- behandling i all hovedsak følger pasientrettighetslovens regler. Dette feltet er imidlertid så sammensatt og man har allerede kjennskap til store nasjonale forskjeller som gjør at vi anbefaler at dette skjer i kombinasjon med faglige retningslinjer. Kvaliteten på tjenesten pasienten får sikres dermed bedre og man kan ta høyde for allmennpreventive samfunnsmessige behov i forhold til for eksempel faren for medikament lekkasje til det illegale markedet. De faglige retningslinjene bør svare på spørsmålene som reises både vedrørende bruk av urinprøver og Individuell Plan som obligatorisk metode.

I høringen er det kommet innspill om medikamentutgifter til LAR med forslag om en tilsvarende ordning som blå resept ordningen. Videre er det påpekt at LAR pasienter må sikres rettigheter og lik tilgang på behandlingsplasser siden mange behandlingstiltak kvier seg for å ta i mot LAR pasienter.

Avslutningsvis kan det tilføyes at de foreslåtte endringene i pasientrettighetsloven oppfattes som riktige og i tråd med rusreformens overordnede intensjon. Endringene vil kunne styrke likehetsprinsippet for pasientgruppen og harmoniserer lovverket til dagens anvendte praksis.

Med vennlig hilsen
Helse Øst RHF

Bente Mikkelsen
Adm.dir

Frod Bui
for Anne Aasen
Spesialrådgiver

Vedlegg:
Høringssvar Sykehuset Østfold HF
Høringssvar Diakonhjemmet Sykehus AS
Høringssvar Sykehuset Innlandet HF
Høringssvar Ullevål universitetssykehus HF
Høringssvar Aker universitetssykehus HF
Høringssvar Lovisenberg Diakonale Sykehus AS
Høringssvar Akershus universitetssykehus HF